93వ అధ్యాయం

٩٣ - بَابُ النَّدْبِ إِلَى إِتْيَانِ الصَّلَاةِ وَالْعِلْمِ وَنَحْوِهِمَا مِنَ الْعِبَادَاتِ بِالسَّكِينَةِ وَالْوَقَارِ

నమాజుకుగాని, విద్యాభ్యాసం కోసంగాని లేదా ఇత్యాది ఆరాధనలకోసం గాని వెళ్ళినప్పుడు ప్రశాంతంగా, హుందాగా వెళ్ళాలి

قال الله تعالى: ﴿وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ﴾ [الحج: ٣٢].

దివ్య ఖుర్‌ఆన్‌లో అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు :

"ఎవరైనా అల్లాహ్ నిర్ణయించిన చిహ్నాలను గౌరవిస్తున్నారంటే అది హృదయాలలోని దైవభీతి వలననే." *(అల్ హజ్ : 32)*

వివరణ :

ఇక్కడ చిహ్నాలు అంటే దేవుని ఆదేశాలు అని అర్థం. వాటిని పాటించటం చాలా అవసరం. కేవలం పాటించటమే కాదు, వాటిని పాటించే తీరులోనూ గౌరవభావం ద్యోతకమవ్వాలి. దైవారాధన చేసినప్పుడు, ఆయన ఆజ్ఞల్ని పాటించేటప్పుడు అత్యంత భక్తిశ్రద్ధలతో, ప్రశాంతంగా, హుందాతనంతో ప్రవర్తించాలి.

٧٠٤ - وعن أبي هريرةَ رضي الله عنه قال: سمعتُ رسولَ اللهِ ﷺ يقول: «إذا أُقِيمَتِ الصَّلاةُ، فَلا تَأْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ، وَأْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَمْشُونَ، وَعَلَيْكُمُ السَّكِينَةَ، فَمَا أَدْرَكْتُمْ فَصَلُّوا، وَمَا فَاتَكُمْ

704. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రబోధిస్తుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) తెలియజేశారు : నమాజు చేయటానికి (జన సమూహం) నిలబడినప్పుడు అందులో చేరటానికి పరుగెత్తుకుంటూ పోకూడదు. అలా గాకుండా ప్రశాంతంగా నడచివెళ్ళాలి. సామూహిక నమాజును మీరు ఏమేరకు పొందారో ఆ మేరకు చేయండి. మిగతా

فَأَتِمُّوا» متفقٌ عليه. زاد مسلم في روايةٍ له: «فإِنَّ أَحَدَكُمْ إذا كَانَ يَعْمِدُ إلى الصَّلاَةِ فَهُوَ في صَلاةٍ».

నమాజును (వ్యక్తిగతంగా చేసి) పూర్తి చేసుకోండి." (బుఖారీ - ముస్లిం)

ముస్లిం తన ఉల్లేఖనంలో, "మీలో ఎవరైనా నమాజ్ కోసం వెళితే అతనా సమయంలో నమాజ్‌లోనే ఉన్నట్లు పరిగణించబడతాడు" అనే వాక్యాన్ని అదనంగా పేర్కొన్నారు.

(సహీహ్ బుఖారీలోని జుమా ప్రకరణం, సహీహ్ ముస్లింలోని మస్జిదుల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1. సామూహిక నమాజ్‌లో పాల్గొనేందుకు పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళటాన్ని ఈ హదీసులో వారించటం జరిగింది. ఆరాధనల్లో ప్రశాంతత, హుందాతనం అవసరం.
2. మనిషి ఇంట్లో వుజూ చేసి నమాజుకై బయలుదేరితే అప్పటి నుంచే అతను నమాజులో ఉన్నట్లుగా పరిగణించబడతాడు.
3. వెనుకవచ్చే వారు ఇమాముతో కలిసి చేసే రకాతును మొదటి రకాతుగా భావించాలి. ఆ తర్వాత ఒంటరిగా చేసుకునే రకాతులు వారికి చివరి రకాతులు అవుతాయి.

٧٠٥ - وعن ابن عباسٍ رضي الله عنهما أَنَّهُ دَفَعَ مَعَ النَّبِيِّ ﷺ يَوْمَ عَرَفَةَ فَسَمِعَ النَّبِيُّ ﷺ وَرَاءَهُ زَجْراً شَدِيداً وَضَرْباً وَصَوْتاً للإِبِلِ، فَأَشَارَ بِسَوْطِهِ إِلَيْهِمْ وقال: «أَيُّهَا النَّاسُ عَلَيْكُمْ بِالسَّكِينَةِ فَإِنَّ الْبِرَّ لَيْسَ بِالإِيضَاعِ» رواه البخاري، وروى مسلم بعضَه. «الْبِرُّ»: الطَّاعَةُ. وَ«الإِيضَاعُ» بِضادٍ معجمةٍ قبلها ياءٌ وهمزةٌ مكسورةٌ، وَهُوَ الإِسْرَاعُ.

705. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కథనం ప్రకారం ఆయన అరఫా రోజు దైవప్రవక్త (సల్లం)తో పాటు (అరఫా స్థలం నుండి) తిరిగి వెళుతుండగా దైవప్రవక్తకు తన వెనుక ఎవరో గట్టిగా మందలించినట్లు, కొట్టినట్లు ఒంటె అరుపు వినపడింది. ఆయన (వెనక్కి తిరిగి) కొరడా పట్టుకొని వున్న చేత్తోనే సైగ చేస్తూ, "ప్రజలారా! ప్రశాంతంగా నడవండి. ఎందుకంటే వేగంగా నడవటం పుణ్య కార్యం కాదు" అని అన్నారు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లింలలోని హజ్ ప్రకరణాలు)

ముఖ్యాంశాలు

పై హదీసులో ప్రస్తావించబడిన సంఘటన కాబా యాత్ర (హజ్) సందర్భంగా జరిగినది. ఇస్లాం ధర్మం ఆరాధనలన్నిటిలోనూ ప్రశాంతత, నింపాదితనం ఉండాలని ఆదేశిస్తోంది. ముఖ్యంగా హజ్ విషయంలో ఈ ఆదేశం మరింత ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకుంటుంది. ఎందుకంటే కాబా యాత్ర జరిగినప్పుడు ప్రపంచం నలుమూలల నుంచి లక్షలాదిమంది దేవుని భక్తులు అక్కడ గుమిగూడతారు. కాబా గృహ ప్రాంగణంలో జన సందోహం ఇసుకేస్తే రాలనంత దట్టంగా ఉంటుంది. అలాంటప్పుడు భక్తులు ఏమాత్రం తొందరపాటు ప్రదర్శించినా జనం మధ్య తోపులాటలు, తొక్కిసలాటలు జరిగి ప్రాణాపాయకరమైన పరిస్థితి నెలకొనే అవకాశాలున్నాయి. అంచేత ముఖ్యంగా హజ్ సమయంలో మాత్రం భక్తులు చాలా నెమ్మదిగా, నిదానంగా మసలుకోవాలి.